

Міністерство охорони здоров'я України Національна академія наук
України
Національна академія медичних наук України
Наукове товариство патофізіологів України
Одеський національний медичний університет
Український науково-дослідний інститут медицини транспорту

VIII НАЦІОНАЛЬНИЙ КОНГРЕС ПАТОФІЗІОЛОГІВ УКРАЇНИ

Патологічна фізіологія – охороні здоров'я України

**присвячений 120-річчю Одеської патофізіологічної
школи**

13-15 травня 2020 р. м. Одеса

Ministry of Health of Ukraine National Academy of Sciences of Ukraine
National Academy of Medical Sciences of Ukraine
Scientific Society of Pathophysiologists of Ukraine
Odesa National Medical University
Ukrainian Research Institute for Medicine of Transport

VIII NATIONAL CONGRESS PATHOPHYSIOLOGISTS UKRAINE

Pathological physiology - health care of Ukraine

**dedicated to the 120th anniversary of the Odessa
pathophysiological school**

13-15th May 2020
Odesa

УДК 615.1: 616 (043.2)

Редакційна колегія: проф. Гоженко А. І., академік НАМН України
Резніков О. Г., чл.-кор. НАН України Сагач В. Ф., проф. Атаман О. В., проф..
Вастьянов Р. С., проф. Денефіль О. В., проф. Досенко В. Є., проф..
Заяць Л. М., проф. Клименко М. О., проф. Колесник Ю. М., проф..
Колдунов В. В., проф. Кононенко Н. М., проф. Костенко В. О., проф..
Маньковська І. М., проф. Ніколаєва О. В., проф.. Регеда М. С., проф..
Роговий Ю. Є., проф.. Рикало Н. А., проф.. Шандра О. О., проф.. Хара М. Р.

Укладачі: Бадюк Н. С., Годлевський А. С., Гойдик В. С., Котюжинська С. Г.,
Савицький І. В., Холодкова О. Л.

Регістраційне посвідчення УкрІНТЕІ № 512 від 30.09.2019р.

Патологічна фізіологія – охороні здоров'я України: тези доповідей VIII
Національного конгресу патофізіологів України з міжнародною участю (13-
15 травня 2020 р.). – Одеса: УкрНДІ медицини транспорту 2020. – Т.1. - 335 с.

Збірник містить матеріали VIII Національного конгресу патофізіологів
України з міжнародною участю: «Патологічна фізіологія – охороні здоров'я
України». В матеріалах Конгресу розглянуто сучасні проблеми
патофізіології: загальна патофізіологія; молекулярно-генетичні механізми
розвитку та протекції захворювань; патофізіологія серцево-судинної системи
та крові, гемотрансфузіологія; патофізіологія нервової системи,
екстремальних станів та стресу; патофізіологія дихання, гіпоксія;
патофізіологія ендокринної та репродуктивної систем; патофізіологія травної
системи; патофізіологія сечовидільної системи; патофізіологія пухлинного
росту; імунопатологія; фундаментальні та прикладні аспекти запалення;
вікова патофізіологія; клінічна патофізіологія; ветеринарна патофізіологія.
Для широкого кола наукових та практичних працівників медицини.

УДК 615.1: 616 (043.2)

© УкрНДІ медицини транспорту, 2020

*...смысл жизни человека лежит в познании нового.
И если человек будет следовать этому правилу,
он будет счастлив.
И. Гете*

НАУКОВІ ШКОЛИ НАУЧНЫЕ ШКОЛЫ ACADEMICIAN SCHOOLS

¹Кузьменко І. А., ¹Гуркалова І. П., ²Гоженко А. І.

¹Одеський національний медичний університет, Одеса, Україна

*²ДП «Науково-дослідний інститут медицини транспорту
МОЗ України», м. Одеса, Україна*

Наукові школи Піфагора, Геракліта, Сократа, Аристотеля... Названа на ім'я міфічного герою Академа, школа Платона (380р. до н. е.), вирішувала багаточисленні відповіді шляхом діалогів та суперечок. Вони існували протягом століть, актуальні в теперішній час, як сама назва Академія.

Які складові будують фундамент наукової школи, в чому її феномен?

Академік Д.Д. Зербіно так відповідає: «наукова школа – це істинна, неформальна, творча спілка дослідників. Це світ особливих взаємовідношень, професійна співдружність науковців, яка займається активною дослідницькою роботою в актуальних напрямках та з'єднано ідеями, методиками, науковими традиціями. В науковій школі висувуються гіпотези, концепції, теорії. В ній дискутують. Тут є все для свободи творчості». За думкою академіка О.О. Богомольця, наукова школа – це «динамічний організм, якій постійно розвивається; виникає, досягає кульмінацій та стає інтернаціональним об'єднанням вчених». П. Анохин дає таку характеристику: «лабораторія, науково-дослідницькі колективи переходять в ранг школи тоді, коли в них є оригінальна концепція, новий напрямок у науці. Наукова школа – це традиція мислення, особлива наукова атмосфера». К.В. Судаков підкреслював: «школа - спільність наукових напрямків - створює умови для наукового росту кожного співробітника, аж ніяк не пригнічує його індивідуальність. Вона, за допомогою наукового керівника - шліфує, корегує та задає «меридіан» думкам молодих дослідників».

Видатні вчені з мировим визнанням будували свої наукові

школи, розвивали ідеї та систему підготовки, передавали знання своїм учням, молодому поколінню, наукову етику та мораль. Структурована, прогресивна форма наукової школи будується історично, на базі наукового закладу або/та університету, під егідою особистості – науковця-лідера. Він генерує наукові ідеї, розпалює інтерес, передає принципи наукової діяльності своїм учням та формує погляд на наукову проблему для подальшого самостійного її вивчення та розуміння. «Науковий керівник та творець наукової школи – е опорним пунктом, «тримає штурвал», визначає курс та дух, якій панує у школі» (А.І. Гоженко, 2002).

«В любой профессии, любовь к ней является одним из условий успеха, но это особенно справедливо для научно-исследовательской работы» (Ж. Кюри)

Найважливішим в успіхах університету в кожному епоху часу, були та є - наукові школи, які будувалися та працювали протягом всієї історії наукового закладу. Разом с тим, внесок В.В. Підвисоцького – найвідомішого науковця-патофізіолога, необмежений тільки його трудами. Значний вклад в розвиток та розквіт медичної науки в університеті також внесли його учні. Школа професора Підвисоцького – була першою на медичному факультеті та однією з найбільш успішних в історії університету та патофізіології, та відрізнялася «різнокольоровою» низкою особливостей. По-перше - теоретичною глибиною наукових інтересів, що було обумовлено видатними професійними особистостями професора Підвисоцького. Саме це призвело до того, що згодом, його номінували на Нобелівську премію. По-друге - практичним напрямком наукових інтересів, від питань профілактичної медицини, до створення нових медичних технологій. Необхідно відмітити ще одну важливу характеристику школи В.В. Підвисоцького – його учнями були як студенти – О.О. Богомолец, так й визнані науковці: професора - Сингаевський, Тарасевич, Щастний, Маньковський, Зільберберг, Заболотний. Їх поєднувала яскрава особистість вчителя В.В. Підвисоцького, вони йшли за ним не тільки в науці, але й по життю.

Ключові слова: наукові школи

Key words: academician schools